

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

รูปแบบการวิจัย

เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive study) เรื่องการรับรู้บทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขในการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนก ตำบลแม่ตืน อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ อาสาสมัครสาธารณสุข ในเขตพื้นที่ 17 หมู่บ้าน ตำบลแม่ตืน อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน จำนวน 305 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ อาสาสมัครสาธารณสุขที่ปฏิบัติหน้าที่ในเขตพื้นที่ตำบลแม่ตืน จำนวน 172 คน โดยคำนวณกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Krejcie & Morgan ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนี้

$$\text{Sample size} = \frac{\chi^2 NP(1-P)}{C(N-1) + \chi^2 P(1-P)}$$

ได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย ตามสัดส่วนของอาสาสมัครสาธารณสุขในแต่ละหมู่บ้าน โดยกำหนดคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป
2. สมัครใจเข้าร่วมในการศึกษานี้

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เป็นการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลการรับรู้บทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขในการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนก มีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานด้านการเฝ้าระวังโรคใช้หัตถ์ในชุมชน

- ข้อมูลส่วนบุคคลประกอบไปด้วยคำถามเกี่ยวกับอายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุข
- ข้อมูลเกี่ยวกับการเฝ้าระวังโรคใช้หัตถ์ในชุมชน เป็นข้อมูลการได้รับการอบรม การได้รับความรู้ การจัดทำแผนด้านสาธารณสุข และการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการเฝ้าระวังโรคใช้หัตถ์ในชุมชน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการรับรู้บทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขในการเฝ้าระวังโรคใช้หัตถ์ในชุมชน ประกอบด้วย คำถามในเรื่องบทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขในการเฝ้าระวังโรคใช้หัตถ์ในชุมชน จำนวน 26 ข้อ เกณฑ์พิจารณาคะแนนการรับรู้บทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขในการเฝ้าระวังโรคใช้หัตถ์ในชุมชน โดยรวม ใช้เกณฑ์การวัดคะแนนโดย แบ่งเป็น 3 ระดับ โดยใช้เปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentiles) แบ่งระดับการรับรู้ดังนี้ (กานดา พูนลาภทวี, 2539)

คะแนน	0.00 - 33.3	หมายถึง	การรับรู้ต่ำ
คะแนน	33.4 - 66.6	หมายถึง	การรับรู้ปานกลาง
คะแนน	66.7 - 100	หมายถึง	การรับรู้ดี

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การหาความตรงตามเนื้อหา (content Validity)

นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านระบาดวิทยา ด้านสัตวแพทย์สาธารณสุข และด้านการควบคุมโรค เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหา และนำมาหาค่าดัชนีความตรงของเนื้อหา (content validity index [CVI]) ค่าที่ได้เท่ากับ 0.81 จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสม และชัดเจนตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิก่อนที่จะนำไปหาค่าความเชื่อมั่นต่อไป

2. การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability)

นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับอาสาสมัครสาธารณสุขที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน ที่ตำบลนาทราย อำเภอเถลิง จังหวัดลำพูน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดย (แบบสอบถามในส่วนของกรรับรู้บทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขในการเฝ้าระวังโรคใช้หัตถ์นำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น) โดยใช้สูตรของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน 20 (Kuder-Richardson 20) ค่าที่ได้เท่ากับ 0.9

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษานี้ ได้เสนอต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ และผู้ศึกษาได้ให้ข้อมูลแก่กลุ่มตัวอย่าง โดยอธิบายถึงวัตถุประสงค์ในการศึกษา ลักษณะของแบบสอบถาม ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล โดยกลุ่มตัวอย่างสามารถถอนตัวจากการศึกษาได้โดยไม่มีผลกระทบใดๆ และข้อมูลที่ได้จะเผยแพร่ผลการศึกษาในภาพรวมเท่านั้น ผู้ศึกษาจะเก็บข้อมูลเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่อนุญาตให้ทำการสอบถาม และยินยอมที่จะตอบแบบสอบถามเท่านั้น

การรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ผู้ศึกษาคำเนิการรวบรวมข้อมูล (ด้วยตนเองโดยวิธีกรใช้แบบสอบถาม) และดำเนินงานเป็นขั้นตอนตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงสาธารณสุขอำเภอลี้ เพื่อขออนุญาตในการดำเนินการศึกษา
2. ผู้ศึกษาเข้าพบหัวหน้าอาสาสมัครสาธารณสุขระดับตำบล และระดับหมู่บ้าน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
3. ชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอน การรวบรวมข้อมูลแก่กลุ่มตัวอย่าง และขอความร่วมมือในการทำการศึกษา
4. ทำการแจกแบบสอบถามแก่อาสาสมัครสาธารณสุข โดยผู้ศึกษาและผู้ช่วยวิจัยเป็นผู้ทำการแจกแบบสอบถาม ผู้ช่วยวิจัยรวบรวมแบบสอบถามภายใน 1 วัน
5. นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ข้อมูลด้านการรับรู้บทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขในการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนก นำมาคำนวณหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน